

Athantor

Athantor

A krónikás nehéz helyzetben van, amikor egymáshoz illeszthető mozaikdarabkáit keresi egy olyan képnek, amely talán soha nem is volt teljes, vagy ha igen, akkor csupán egyetlen pillanatra, mint a tengerparti fövényre rajzolt ábra, melyet befejezése után nyomban eltöröl az első hullám. Kortársak töredékes visszaemlékezései, a bécsi titkosrendőrség irattárában porosodó feljegyzések, néhány személyes hangú levél, egy megfakult dagerrotípa és két rövid, latin nyelvű értekezés: ez minden, ami rendelkezésünkre áll Domahidy László portréjához – és természetesen a legendák, a hihetlenebbnél hihetlenebb történetek, melyek már a gróf életében elkezdtek formálódni, és sűrű, átláthatatlan felhőbe burkolták valódi alakját. Elbeszélésünk eseményei víz színén csillogó reflexekhez hasonlóak, mintha mese és valóság ködös határvidékén lebegne minden. A becsületes krónikás feladata nem lehet más, mint hogy megpróbálja híven papírra vetni mindazt, ami erről a különös emberről a birtokába jutott. Az ítékezés legyen az olvasó kiváltsága.

Lángok között született, s életének ez a rendkívüli kezdete egész későbbi sorsát meghatározta. A lángok a kastély pajtájában csaptak fel, komor, csillagtalan, kora őszi estén, s pillanatok alatt átterjedtek a főépületre. Tűzet fogott a tető, recsegve-ropogva égtek a gerendák és a szarufák, tűzfolyamok kúsztak alá a csúcsíves ablakok fatábláin, a függönyökön, a falakat borító tapétákon, s nyomukban mindenfelé az éjszakánál is sötétebb, sűrű füst gomolygott.

Hogy miképp keletkezett a tűz, arról semmi bizonyosat nem lehetett tudni. A helybéliek közül néhányan látni vélték, amint egy villám kénsárga fonalként száguldott végig az ég boltozatán, felhasította a felhők sötét tömegét, s mint valami elhajított dárda, a pajta oldalába fúródott, míg mások ismeretlen gyújtogatókról suttogtak, akik a bécsi titkosrendőrségtől kapták fizetésüket. Akárhogy is történt, a lángok rohamos gyorsasággal vettek birtokukba mindent, aligha létezett erő, mely pusztításuknak útjába állhatott volna.

A közeli faluban félreverték a harangot, s emberek szaladtak kiáltozva a vörös fénybe boruló épület felé. Mintha megnyílt volna a föld, s egyenesen a pokolból tört volna elő, iszonyatos hőség harapott az éjszakába. A kastély személyzetének tagjai és az összeseregülő környékbeliek már megkezdték az oltást, amikor odabent, a keleti szárny egyik szobájában Domahidy Ágoston gróf hitvese, a fiatal és szép Szepessy Borbála megszülte gyermekét. Nem volt jelen sem orvos, sem bába, idő előtt történt a szülés, minden bizonnyal a tűzvész keltette nagy ijedség hatására. Percekkel később két szolga feltörte az ajtót, a grófnő azon-

ban már nem élt, csak az újszülött csecsemő rugdalózott sírva az ágyon. Tudós szerzők szerint létezik egy különös élőlény, apró termetű, gyíkyszerű állat, melynek nem árt a tűz. Salamandrának hívják, fekete bőrét sárga foltok díszítik, s azt tartják felőle, hogy a tűz a természetes életere, lobogó lángok között érzi jól magát, és velük csillapítja éhét. Mintha a gyermek is már születése pillanatától efféle ámulatba ejtő képességekkel rendelkezett volna. Lángok ölelték körül, a mennyezet irányából égő deszkacsonkok hullottak alá, de csodálatos módon a gyermekben nem tettek kárt. Így beszéltek a falubeli öregek, halk szóval és ködös, messze révedő tekintettel, s még évekkkel, évtizedekkel később is elfelhősödött az arcuk, ha arra a végzetes éjszakára gondoltak.

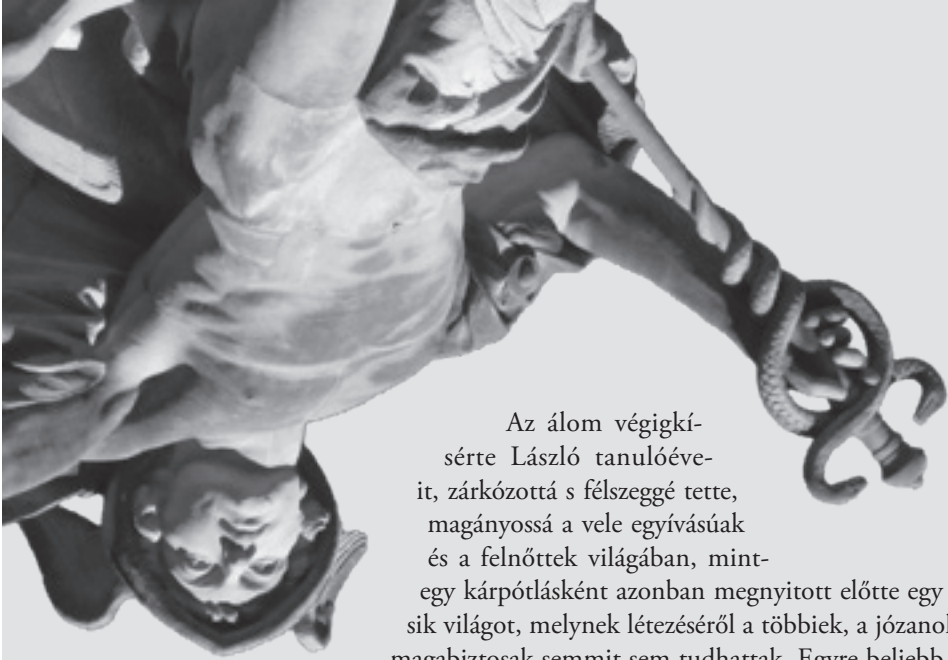
Származásáról és születése körülményeiről jó ideig nem tudott semmit. A császári sas védőszárnyai alatt nőtt fel, Carl Amadeus von Breitkopf báró birtokán, mely a Duna bal partján, Dillingen közelében terült el, s nemzedékek óta a család tulajdonához tartozott. A báró úgy bánt az árvával, mintha saját fia lenne, minden igyekezete arra irányult, hogy az elveszített, bár nem is ismert régi helyett új otthont teremtsen számára, ahol szeretet és törődés veszi körül, s amikor elérkezett az ideje, taníttatásáról is bőkezűen gondoskodott.

Az ifjú grófot eleinte piarista atyák nevelték, a Breitkopf-birtoktól nem messze fekvő rendházuk falai között, majd igen korán a Neckar völgyének bejáratánál fekvő város, a nagy hírű Heidelberg egyetemére nyert felvételt, ahol jogi tanulmányokat folytatott. Nem meglepő, hogy a paragrafusok világa csak ideig-óráig elégíthette ki magasabb dolgokra szomjazó tudásvágyát. A természettan, a teológia és az orvostudomány iránt kezdett érdeklődni, kiváltképpen a fizikai és kémiai kísérletek, valamint az anatómia vonzották, s a Heidelbergben eltöltött évek során rendszeres látogatója lett ilyen jellegű stúdiumoknak. Szellemi fejlődésének igazi irányát azonban másfajta hatások szabták meg. Nem könyvek és tudós professzorok, sokkal inkább a léleknek azok a mélyen fekvő, titokzatos tájai, melyeknek furcsa geográfiájáról csupán az álmok adnak hírt.

Az ifjú gróf gyakran álmodott ekkoriban, s különös módon mindig fényes nappal, amikor rövid időre egyedül maradt valahol. Tulajdonképpen egyetlen álom tért vissza ilyenkor különféle változatokban újra és újra, s ő képtelen volt szabadulni ennek a makacs ismétlődésnek a bűvköréből. Bármerre ment, az álom követte őt.

Heidelberg és környéke különös metamorfózis részesévé vált. A város legszebb részei, a két 15. századból való templom, a vár mohával, jerikói lonccal és borostyánnal borított romjai, a folyó partján magasodó vén tornyok, a tiszta tükrű víz fölött átvezető híd és a városfalakon túl elterülő, félhomállyal teli erdők, mindazok a helyek, ahol László üres óráit szokta eltölteni, ettől kezdve újabb dimenzióval gazdagodtak. Ezek voltak a valóságnak azok a pontjai, ahol az álom rátalált, s fölé terjesztette széles szárnyait, mint valami óriási ragadozómadár. S ő minden alkalommal ugyanazt élte át: mintha mély kútba lökték volna, s zuhanás közben történe vele mindaz, ami zaklatott képzeletében megjelent.

Az álom végigkísérte László tanulóéveit, zárkózottá s félszeggé tette, magányossá a vele egyívásúak és a felnőttek világában, mintegy kárpótlásként azonban megnyitott előtte egy másik világot, melynek létezéséről a többiek, a józanok és magabiztosak semmit sem tudhattak. Egyre beljebb merészkedett ebbe a különös, új világba, idegenkedve és kíváncsian, engedve a ködként gomolygó varázslat csábításának.

A helyszín, ahová álmjai elvezették, mindig ugyanaz volt. Elhagyatott, omladozó kúriához tartozó park, melynek gondozatlan bokrai a valaha rájuk kényszerített szigorú geometriai formáknak már távoli emlékét sem őrizték. A sétányokat benőtte a gaz, a lépcsőket repedések kusza vonalai barázdálták, néhol töredezetten veszték el a fűben, s a szökőkút kisebb tóval is felérő medencéjét elborította a békanyál. A park többhektáros területét borostyánnal befutott alacsony kőfal övezte, mely fölé diófák, bükkfák és jegenyék lógtatták lombjaikat. A park túlsó végében sziklák élesen csipkézett tömbjei tornyosultak, középpütt sötétben tátongó, mesterséges barlangüreggel.

A szikláktól nem messze, egy árnyékos pad szomszédságában márványszobor állt. Az olümposzi istenek hírnökének, a lelkek túlvilági kalauzának, Hermésznek szobra, mely attribútumaival együtt, kezében pálcájával, lábain szárnyas sarukkal ábrázolta Zeus és Maia fiát. Az álom mindig úgy kezdődött, hogy László a padon üldögélt, szívére szomorúság nehezedett, és kimerültnek érezte magát, de hiába kutatott emlékezetében, sem bánatának, sem fáradságának nem lelte okát. A lenyugvó nap utolsó sugarai világították meg a parkot, s mintha őszi falevelek hullottak volna alá betemetve mindent, növények és kövek, élők és élettelenek sárgászörös fénybe burkolóztak.

Álmában álmoságot érzett, szemei minduntalan lecsukódtak, ám ő ellenállt, s próbálta megőrizni éberségét. Nem lehetett tudni, mennyi idő telt el így, az éjszaka sötét felhői már gyülekeztek az égbolt alján, amikor egyszer csak arra lett figyelmes – inkább érezte, mintsem érzékelte – hogy az alkonyat színei mögött valami megmozdul. A Hermész szobor fel-emelte jobbját, s a kezében tartott pálcát egyenesen Lászlóra szegezte. Nemhiába nevezték az istent *hégtór eneirón*-nak, az álmok vezetőjének: a fiú képtelen volt tovább ellenállni, feje oldalra hanyatlott, s nyomban elaludt.

Kezdetét vette egy újabb álom, anélkül azonban, hogy az előző véget ért volna. Nem átlépés történt az egyik álomból a másikba, ami oly gyakran megesik, hanem ez a második az elsőből hajtott ki, mint valami virág. László továbbra is ott ült a padon, a mindenki által elfeledett parkban, szomorúan és kimerülten, ám ezúttal az alkony csendjében különös hangok motoztak. Először azt hitte, az eső csepereg, de hamarosan rájött, hogy szavakat hall, melyek mondatokká tapadnak össze egy teljesen ismeretlen nyelven. A Hermész szobor beszélt...

László hallgatta a monoton, zsolozsmához hasonló ünnepélyességgel hömpölygő mondatfolyamot, és nem értett belőle semmit. Ennek ellenére nem volt kétséges számára, hogy a szobor hozzá intézi szavait. Próbált figyelni, koncentrálni, fáradsága azonban ködként ereszkedett tudata elé, s mindannak jelentése, ami a szobor szájából elhangzott, csak ezen a ködfüggönyön át jutott el hozzá. Zavarosnak, összefüggéstelennek, ugyanakkor emelkedettnek és titkokkal teljesnek érezte Hermész isten beszédét, ezt az érzést álmodta minden

egy alkalommal, s az ismétlődések ellenére az érzés mit sem veszített erejéből. Mert a beszéd csakugyan hasonlított a forrás vizéhez, melyben állatok lába taposott, és a magas, csillagfényes éjszakához, melyre a sors írja üzeneteit. László alaposan elméjébe vésett minden szót. Álmában bizonyosan tudta, hogy egyszer eljön majd a nap, amikor az isteni megnyilatkozás fel fogja tární előtte elrejtett értelmét, s neki addig a napig nem szabad elfelejtenie egyetlen betűjét sem. Talán éppen ez lehetett az oka annak, hogy a két álom oly gyakran megismétlődött.

Amikor első alkalommal tért magához ennek a furcsa kettős álomnak a szorításából, enyhe szédülés környékezte, bizonytalanság fogta el, mintha nem érezné szilárdnak lába alatt a talajt, s nem ismerné fel a valóságos világban őt körülvevő, megszokott dolgokat. Meglepte, hogy mennyire idegen minden. Fájdalmas vágyakozás égette, szeretett volna még egyszer visszatérni abba a mesebeli kertbe, s amikor néhány nap múlva megtörtént a csoda, és másodszor is beléphetett az örökké tárva-nyitva várakozó kovácsoltvas kapun, megértette, hogy sorsunk hatalmas erők kezében van, s ezek az erők bennünk raktak fészket.

Az álom első ízben kora tavasszal, egy napsütötte délutánon, nem sokkal 18. születésnapja előtt jelent meg az ifjú gróf számára. Napokig különös kábulatban élt, ismerőseit nem köszöntötte, nem ismerte meg, vagy talán észre sem vette őket, úgy járt-kelt Heidelberg utcáin, mint valami holdkóros. Diáktársai biztosra vették, hogy Ámor ejtett sebet a szívére, és a háta mögött elnézően mosolyogtak. László tudomást szerzett erről a szóbeszédről, de nem törődött vele.

Ettől kezdve szinte szabályos időközönként látogatta őt az álom, minden alkalommal észrevétlenül közeledve, hangtalan léptekkel, ahogyan a föld árnyéka kúszik végig a hold felszínén, mielőtt teljesen eltakarná. A könyveihez fordult útmutatásért, de azokban semmiféle magyarázatot nem talált. A tudós szerzők válogatott művei értetlenül meredtek rá, rideg közönyvel, mint a Neckar vizét telente megdermesztő vastag jégpáncél, kérdései nem találtak utat az írott szavak útvesztőjében. Hiába vette kézbe egyik könyvet a másik után, feleletet nem kapott sehol, s még csak visszhangra sem lelt, a könyvek kizárólag a saját kérdéseikre tudták a választ – olykor még azokra sem. Lapozgatásuk haszontalan időtöltésnek bizonyult, a csalódottság érzésével dobta félre valamennyit.

Az egyetemi előadásokat továbbra is szorgalmasan látogatta. Tanulmányait nem hanyagolta el, de kialakult benne az óvatosság valamiféle homályos ösztöne, mely a kézhez szoktatott ragadozókéhoz hasonlított, és ezentúl udvarias távolságtartással hallgatta mindazt, amit a tekintélyes professzorok a katedráról kinyilatkoztattak. Mohó tudásszomja megóvta a szkepszis kísértéseitől, nem gondolta azt, hogy az emberi értelem számára nincs semmiféle lehetőség az igazság megismerésére, csak éppen az igazság iránt érzett korábbi feltétlen tisztelet szenvedett némi csorbát a lelkében. ■ ■ ■

ATHANOR

Nevem **Balikó György**, 1967-ben születtem Budapesten. Egyetemi tanulmányaimat az ELTE filozófia szakán végeztem, később itt szereztem doktori fokozatot. A Tan Kapuja Buddhista Főiskolán adjunktusként dolgozom, filozófiatörténetet, metafizikát és vallásfilozófiát tanítok. Első regényem 2014-ben jelent meg, *Világok útvesztője* címmel (Metropolis Media kiadó), második regényemet, mely egy magyar származású alkímista gróf életútját kíséri végig, most fejeztem be.